

KOMUNIKAT O CZĘŚCI TEORETYCZNEJ KONKURSU (WIEDZY GEOLOGICZNEJ) DLA WOJEWÓDZTW

ŚLĄSKIEGO I OPOLSKIEGO

dotyczący przebiegu

XXV edycji Ogólnopolskiego

Konkursu Geologiczno -

Środowiskowego

*Nasza Ziemia - środowisko przyrodnicze
wczoraj, dziś i jutro*

odbywającego się w **2024 roku** pod hasłem:

Na krańcach Ziemi

Konkurs przeprowadzony zostanie w dwóch kategoriach wiekowych:

- dla uczniów klas **VII i VIII** szkół podstawowych
- dla uczniów **szkół ponadpodstawowych**

Konkurs przeprowadzony zostanie w **trzech etapach**: I – wstępny, II – półfinał, III - finał ogólnopolski.

I etap - wstępny

I etap polega na samodzielnym przygotowaniu przez uczestnika konkursu pracy pisemnej na jeden z poniższych tematów zgodnie z wymogami:

- Zgłoszenie pracy na konkurs dokonuje się poprzez formularz zgłoszeniowy w formie online zamieszczony pod adresem: <https://www.pgi.gov.pl/konkurs-nasza-ziemia-formularz-2024>, do którego należy dołączyć pracę pisemną w postaci **pliku PDF** (*max. 4 MB*) – pliki w innych formatach nie będą przyjmowane;
- Plik PDF musi być podpisany: imieniem i nazwiskiem ucznia oraz nazwą szkoły;
- Rozmiar pracy - nie więcej niż 4 strony A4 tekstu, nie licząc ilustracji oraz bibliografii (w przeliczeniu na czcionkę Times New Roman 12, odstęp między wierszami – 1,0 wiersz) - **max. 14 000 znaków ze spacjami**;
- Ilustracje: zdjęcia i rysunki mogą być umieszczone w tekście lub na końcu tekstu;
- Praca musi być zgodna z zadaniem, prawidłowa merytorycznie;
- Praca musi być wykonana samodzielnie, nie może zawierać fragmentów np. z publikacji, książek bez wskazania źródła (bez cytowania);
- Niezależnie od wypełnienia formularza zgłoszeniowego, należy oznaczyć pracę danymi identyfikującymi autora (w górnym lewym rogu strony tytułowej należy zamieścić dane autora);
- Termin nadsyłania prac pisemnych do: **29 lutego 2024 r.**

Więcej szczegółów znajduje się w Regulaminie Ogólnopolskiego Konkursu Geologiczno – Środowiskowego Nasza Ziemia na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl> w zakładce Regulamin.

Tematy prac pisemnych:

Temat 1 - Wyprawa na krańce świata – w poszukiwaniu niezwykłych miejsc na Ziemi

Są miejsca na Ziemi oddalone od nas o tysiące kilometrów, w których panują całkowicie odmienne warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi nietypowych gatunków fauny i flory. Istnieją obszary o różnej rzeźbie terenu: pasma górskie, wzgórza, wyżyny, niziny, pustynie, depresje, jaskinie, głębokie dna morskie i oceaniczne. Niektóre z nich charakteryzują się skąpą szatą roślinną i brakiem drzew lub wręcz przeciwnie – na krańcach Ziemi znaleźć możemy również i takie, które obfitują w tysiące gatunków roślin i zwierząt.

W skrajnych, bardzo zimnych regionach świata występują niezwykle surowe warunki klimatyczne. To właśnie w nich bez trudu zobaczymy unoszące się na wodzie grube tafle lodu oraz bezkresne powierzchnie lądu pokryte lodowcami i ogromne połacie śniegu. W innych rejonach temperatury osiągają ekstremalnie wysokie wartości, panuje tam niska lub też wysoka wilgotność powietrza i intensywne nasłonecznienie.

Wybierz dwa skrajnie odmienne obszary świata, opisz swoją wędrowkę na krańce Ziemi oraz wrażenia jakie na Tobie wywarły lub zaplanuj swoją wymarzoną przygodę.

Temat 2 - Przesuwając granice

Dziś możemy zejść do najgłębszych rowów oceanicznych i poznawać zwierzęta, które mogłoby się wydawać, nie mają prawa tam żyć. Dziś planujemy wyprawę na Marsa, już zdalnie możemy go badać, a jeszcze niedawno marzeniem człowieka było po prostu latać. Dziś możemy eksplorować najdalsze zakątki Antarktydy, odwiercać kilometry lodowych rdzeni, kiedy ledwie ponad 100 lat temu zdobycie bieguna południowego kosztowało życie jego odkrywców. Wiele celów, wiele miejsc jeszcze niedawno wydawało nam się niemożliwych do zdobycia. Wiele marzeń wydawało się nieosiągalnych. Człowiek od początku istnienia swojego gatunku przesuw granice niemożliwego, przekracza granice możliwości i wyobraźni. Dziś przez naukę możemy poznać przeszłość Ziemi – m.in. tę geologiczną, biologiczną i klimatyczną. Opisz jedno z odkryć naukowych, które przyczyniło się do poznania dziejów Ziemi, które zmieniło diametralnie patrzenie na Świat, rośliny, zwierzęta i klimat, na nas, jako „tylko” jeden z gatunków na Ziemi, które pozwoliło na przesunięcie granic ludzkiej wyobraźni.

Temat 3 - Wątek ewolucyjny

Duże, małe, długie, krótkie, wysokie, niskie, szerokie, wąskie. Najeżone kolcami, pokryte piórami, z dużymi płetwami, z małymi głowami. Z wystającymi zębami, z wielkimi rogami, z długimi szyjami. I można by tak bez końca wymieniać organizmy w dziejach Ziemi, które dotarły na krańce możliwości. Krańce kształtu, formy lub rozmiaru. Dostosowując się do różnych środowisk, opanowując nisze ekologiczne, ich wygląd stawał się niekiedy osobliwy i budzący podziw. Jednak to właśnie dzięki takim niecodziennym cechom, dzierżyły miano mistrzów przystosowania swoich czasów.

Były też takie, które krańcem miały okazać się same w sobie. Stając się końcem linii ewolucyjnej, ślepym zaułkiem w historii życia na naszej planecie, dotarły do końca swojej podróży, znikając bezpowrotnie.

Krańcem bez wątpienia możemy nazwać też wymierania. Te masowe, obejmujące swoim niszczycielskim wpływem większość organizmów na naszym globie, okazały się krańcem nie tylko dla wielu dynastii w dziejach Ziemi. Kończyły niejednokrotnie całe epoki geologiczne,

burząc niemal doszczętnie ówczesne środowiska, aby na ich gruzach mogło powstać zupełnie nowe życie. Takich właśnie krańców w przeszłości geologicznej planety Ziemia poznaliśmy pięć. Który z powyższych krańców jest Waszym zdaniem najbardziej wartu uwagi – konkretny organizm wyróżniający się na tle innych wyjątkową budową, ślepe zaułki ewolucji czy może wymierania? Co przykuło Waszą uwagę i chcielibyście nam o tym opowiedzieć? Wybierzcie jeden z przedstawionych wątków i opiszcie co szczególnego, związanego z 'krańcem' w różnym rozumieniu tego słowa, się z nim wiąże.

Zgłoszone prace oceniane będą przez *Komisje Konkursowe*, które wybiorą 6 autorów prac. Autorzy wybranych prac zakwalifikują się do **II etapu – półfinałowego**.

Ogłoszenie wyników:

Listy uczestników zakwalifikowanych do **II etapu - półfinałowego**, zostaną umieszczone w **kolejności alfabetycznej** na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl> w zakładce **Wyniki** do **29 marca 2024 r.**

Laureaci I etapu konkursu zostaną powiadomieni drogą e-mail.

II etap - półfinał

Etap półfinałowy polega na rozwiązaniu pisemnego testu wiedzy geologicznej. Przystępują do niego uczestnicy zakwalifikowani w etapie I - wstępnym. Na podstawie wyników testu wyłonieni zostają laureaci I, II, III miejsca oraz wyróżnień. Testy wiedzy geologicznej odbędą się **25 kwietnia 2024 r.** w Oddziale Górnośląskim PIG-PIB w Sosnowcu, w tym samym dniu zostaną wręczone nagrody i wyróżnienia.

Zdobywcy I miejsca w półfinale w każdej z kategorii wiekowych w regionie awansują do finału ogólnopolskiego.

III etap - finał ogólnopolski

Etap finałowy polega na udziale w turnieju wiedzy geologicznej. Przystępują do niego laureaci I miejsc II etapu – półfinałowego konkursu z każdego regionu konkursowego. Na podstawie liczby uzyskanych punktów przyznane zostają miejsca od I do VII.

Finał ogólnopolski odbędzie się w czerwcu 2024 r. (dokładna data i forma przebiegu zostanie podana w późniejszym terminie).

UWAGA: uczniowie szkół ponadpodstawowych, którzy zdobędą I, II i III miejsce w finale ogólnopolskim otrzymają **INDEKSY Uczelni Wyższych**.

Serdecznie zapraszamy do udziału i życzymy sukcesu w konkursie!

PODSUMOWANIE NAJWAŻNIEJSZYCH TERMINÓW dla uczestników z obszaru województw: **śląskiego i opolskiego**

- **Końcowy termin nadsyłania prac: 29 lutego 2024 r.**
- **Ogłoszenie listy półfinalistów (alfabetycznie) na stronie konkursowej: do 29 marca 2024 r.**
- **Półfinał w Oddziale Górnośląskim PIG-PIB: 25 kwietnia 2024 r.**
- **Finał ogólnopolski: czerwiec 2024 r.** (dokładna data i forma przebiegu zostanie podana w późniejszym terminie).

Regulamin Ogólnopolskiego Konkursu Geologiczno – Środowiskowego Nasza Ziemia znajduje się na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl> w zakładce **Regulamin**.

Informacje dotyczące konkursu:

Informacje na temat konkursu znajdują się na stronie konkursowej <http://konkurs.pgi.gov.pl>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres: konkurs.geologiczny.sosnowiec@pgi.gov.pl, bądź pod numer tel.: (32) 296 48 47, (32) 296 48 37.